

Toneelspelen in de kleuterklas: dat kan!

1 mei 1986

Auteur: Gerda Verdoorent

Volume: 16

Nummer: 3

Pagina's: 176-179

Documenten

- [vonk_jrg16_026.pdf](#)

toneelspelen in de kleuterklas dat kan inleiding voor kort stond ik gedurende langere tijd als vervangster in een derde kleuterklas het viel mij op hoe de kleuters er van verhalen hielden en hoe zij vaak stukken naspeelden in hun vrij spel daarom besloot ik het eens te wagen om met hen een verhaal echt te gaan opvoeren het kwam er natuurlijk op aan een geschikt verhaal te vinden het moest aangepast zijn aan hun leeftijd en aan sluiten bij hun leef en belevingswereld het moest boeiend en spannend zijn en er moest voldoende actie in voorkomen mijn keuze viel op het fantasieverhaal de blauwe padde stoel dat mij vrij goed speelbaar leek de blauwe paddestoel op een dag verdwaalt bart een jongen van vijf jaar in het bos hij speelt er met vlinders en konijnen en komt zonder het te beseffen terecht in de kabouterwereld de kabouterkoning lijdt aan de verdrietziekte hij kan niet meer lachen alleen de blauwe paddestoel kan hem ge nezen maar die groeit niet in kabouterland bart gaat op zoek en na talrijke gevaren overwonnen te hebben brengt hij de koning een stuk van de blauwe padde stoel de koning geneest en bart keert terug naar huis waar zijn moeder hem al die tijd erg gemist heeft de eerste dag de eerste dag vertelde ik het verhaal aan de kleuters ik had hen op voorhand gezegd dat ze het zouden mogen opvoeren als ze dat graag wilden het verhaal viel bijzonder in de smaak er waren kinderen die al dadelijk een bepaalde rol wilden spelen en geen andere maar er waren ook twijfelaars en een viertal eerder teruggetrokken kleuters wilden liever toekijken i p v te spelen ik had ze wel graag spelend bij de actie betrokken en probeerde hen te laten meedoen als konijntje of als vlin der dus in een veilige rol waarin ze niet hoefden te spreken maar ze bleven bij hun standpunt ze werden dus toeschouwers nadat iedereen een vaste rol had gekozen merkte een van 17 6 vonk 1986 16de jg nr 3 de kinderen op dat ze zich ook zouden moeten kunnen ver kleden dat was voor mij de aanleiding om met hen te bespreken welk materiaal er nodig was om het verhaal uit te spelen de verkleedkoffer kon goede diensten bewijzen maar joris merkte op dat hij thuis nog puntmutsen had en dat hij die zou mogen meebrengen als ze dat hoorden waren er onmiddellijk een aantal kleuters bereid om materiaal van thuis mee te brengen het

viel me op dat ze niet alleen wilden zorgen voor wat ze zelf nodig hadden maar ook voor wat anderen in hun rol konden gebruiken sommige zaken zoals de blauwe paddestoel de oren van de konijnen de hoeden voor de boze vrouwen enz zouden we zelf maken in de klas na deze bespreking wilden de kinderen graag tekenen over hun rol de tweede dag de kinderen mochten nu hun rol spelen in de poppenkast toen ik dat voorstelde kreeg ik reacties als ik weet niet goed meer wat er dan weer komt vertel eerst het verhaaltje nog eens ik weet niet goed wat ik moet zeggen hoe meer de kleuters vertrouwd zijn met het verhaal des te beter dus ik vertelde het verhaal opnieuw toen ze daarna met een gewone poppenkastpop hun rol speelden merkte ik dat ze dit plezierig vonden al werd er niet veel gesproken in de poppenkast beweging was er volop daarna vroeg ik wie er van thuis materiaal had meegebracht enkel Joris had iets bij zich fier toonde hij zijn kaboutermutsen er waren ook nog kaboutervestjes bij vanzelfsprekend moest dit alles worden gepast de anderen zouden het materiaal de volgende dag meebrengen na dat alles knutselden we het materiaal dat we zelf konden maken in elkaar s middags popelden de kinderen om het toneeltje al eens te spelen met het materiaal dat ze reeds hadden ze kenden wel het verloop van het verhaal maar qua taalgebruik was deze spelbeurt erg zwak daarom hebben we de dialoog daarna nog wat ingeoeffend de derde dag ook de andere kleuters hadden nu het beloofde materiaal meegebracht ze vroegen onmiddellijk of ze nu alles eens mochten aantrekken en of ze zich mochten tonen aan de andere kleuterklasjes zo trok ik dan met mijn toneelgroep door de kleuterschool overal werden we enthousiast ontvangen en bewoonden dat gaf mijn kleuters een enorme voldoening daarna speelden zij het verhaal terwijl ik het nog eens vertelde de vierde dag nu was het zover de kleuters zouden het toneeltje opvoeren voor studenten uit de opleiding daar het publiek tamelijk groot was waren sommige kinderen nogal zenuwachtig toch viel het optreden best mee sommige kleuters hielden zich strak aan de ingeoeffende dialoog andere improviseerden meer het viel ook voor dat zij elkaar influisterden zelf kwam ik er niet te veel tussen ook niet op momenten dat het spel blijkbaar minder vlot liep op die manier leren de kinderen zich zelfstandig uit de slag trekken in de korte nabespreking vernam ik van de kleuters die toegekeken hadden dat ook zij in het vervolg wilden mee spelen later op de dag toonde ik nog een prentenfilm over het verhaal daarmee wilde ik het onderwerp afsluiten maar de kleuters hadden er duidelijk nog niet genoeg van naar het eerste leerjaar de volgende dag vroegen de kleuters of ze hun toneeltje eens mochten spelen voor de andere kinderen in overleg met de directie van de kleuter en lagere school hebben ze hiervan gebruik gemaakt om de stap naar het eerste leerjaar een beetje te overbruggen we zouden het toneeltje opnieuw spelen voor alle derde kleuterklassen en voor de eerste leerjaren alles samen zo'n honderd kinderen toen ik dat aan mijn kleuters voorstelde waren ze enthousiast tot en met natuurlijk hebben we nog enkele keren geoeffend in de klas en in de zaal om aan dat andere grotere actierein te wennen en al waren sommige kinderen behoorlijk zenuwachtig op het grote ogenblik een bezoek aan de toiletjes bleek niet overbodig toch viel de opvoering zelf uitstekend mee ze hadden zich soepel aangepast aan zaal en publiek nadat we ons stuk gespeeld hadden vroeg een van de toeschouwers of we het nog

eens wilden opvoeren het was duidelijk de bevestiging dat het voor het publiek ook meegevallen was ik had wel een beetje schrik voor zo n tweede voorstelling omdat ik dacht dat de beleving niet meer zo echt zou zijn maar mijn vrees bleek ongegrond de kleuters speelden nog spontaner dan de eerste keer het ijs was werkelijk gebroken 178 besluit dit weekprojectje was voor mijn klasje werkelijk een belevenis de kinderen waren er vol van en genoten ten volle dramatiseren was en bleef voor hen een spel ook voor mij was het een boeiende ervaring die ik nog graag met andere kinderen wil herhalen gerda verdoorent kapelstraat 269 2648 steendorp bibliografie l van den steen e vanhee je speelt een verhaal averbode apeldoorn altiora 1983 cahiers voor muzische vorming 3 e vanhee l pauwels toneelspelen in de klas leren door creatief spel averbode apeldoorn altiora 1984 cahier voor muzische vorming 7 g verdoorent dramatiseren met kleuters berchem antwerpen pulhof p h i onze lieve vrouw 1983 niet gepubliceerde scriptie w verlaeckt red over dramatische werkvormen leuven amersfoort acco te verschijnen 179